

Gramatika – adjektiva, adverbia

Rozeznáváme

- Adjektiva I. a II. deklinace
- Adjektiva III. deklinace (trojvýchodná, dvojvýchodná, jednovýchodná)

Stupňujeme

- Positivus – 1. stupeň – základní míra vlastnosti
- Comparativus – 2. stupeň – srovnává s jiným
- Superlativus – 3. stupeň – největší míra vlastnosti

Odchylně stupňujeme

- Bonus (dobrý) – melior, melius (lepší), optimus (nejlepší); bene – melius – optime
- Malus (zlý) – peior, peius (horší) – pessimus (nejhorší); male – peius – pessime
- Magnus (velký) – maior, maius (větší) – maximus (největší); magnopere – magis – maxime
- Parvus (malý) – minor, minus (menší) – minimus (nejmenší); parum – minus – minime
- Multi (mnozí) – plures, pluria (četnější, více) – plurimi, -ae, -a (nejvíce); multum – plus – plurimum
- Cito (rychle), crebro (často), raro (zřídka), sero (pozdě), falso (mylně), facile (snadno), vere (pravdivě), ...

Neúplně

- Prior (přední), primus (první), superior (hořejší), supremus (nejhořejší), sumus (nejvyšší), interior (vnitřní), intimus (nejvnitřnější), exterior (vnější), extremus (nejzasší), proprior (bližší), proximus (nejbližší)

Úkol:

1. Doplňte tabulku:

Positiv adjektiva	Positiv adverbia	Komparativ adjektiva	Komparativ adverbia	Superlativ adjektiva	Superlativ adverbia
liber, libera, liberum					
	longe				
		fortior, fortius			
			altius		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

				felicissimus, - a, -um	
					simillime

2. Vyhledejte ve slovníku příklady dalších adjektiv z jednotlivých deklinací (stupňujte).

3. Vyjádřete srovnání jiným syntaktickým prostředkem. Věty přeložte.

Soror mea pulchrior est quam tua.

Matre mea nemo mihi carior est.

Miles duce audacius in proelio pugnabat.

Tu omnium liberorum patri simillimus es.

Patria mea inter omnes regiones pulcherrima est.

Ex omnibus discipulis frater tuus callidissimus erat.

Frater meus pulchrius cantat quam ego.

Consilia mea clarissima sunt.

Řešení:

Positiv adjektiva	Positiv adverbia	Komparativ adjektiva	Komparativ adverbia	Superlativ adjektiva	Superlativ adverbia
liber, libera, liberum	libere	liberior, liberius	liberius	liberrimus, - a, -um	liberrime
longus, -a, - um	longe	longior, longius	longius	longissimus, - a, -um	longissime
fortis, -e	fortiter	fortior, fortius	fortius	fortissimus, - a, -um	fortissime
altus, -a, -um	alte	altior, altius	altius	altissimus, -a, -um	altissime
felix	feliciter	felicior, felicus	felicus	felicissimus, - a, -um	felicissime
similis, -e	simile	similior, similius	similius	simillimus, - a, -um	simillime

Použité zdroje:

BLAŽEK, František. *Latinská cvičebnice*. 1. vyd. Plzeň: VESET, 1992. ISBN neuvedeno.
 PIHLÍK, Petr. *Latinská gramatika*. 1. vyd. Plzeň: Veset, 1992, 113 s. ISBN neuvedeno.
 SEINEROVÁ, Vlasta. *Latina pro střední školy, především gymnázia*. Vyd. 2. Praha: Fortuna, 2000-2001, 2 sv. ISBN 80-7168-786-32.